

„PATA“ elgesio kodekso

3 priedas

Kovos su korupcija ir interesų konfliktų prevencijos politika

Pagal Civilinės teisės konvenciją dėl korupcijos¹ korupcija kelia didelę grėsmę teisei valstybei, demokratijai ir žmogaus teisėms, sąžiningumui ir socialiniam teisingumui, trukdo ekonominiams vystymuisi ir kelia pavojų tinkamam ir sąžiningam rinkos ekonomikos veikimui. Jungtinių Tautų pasauliniame susitarime² numatyta, kad įmonės turėtų kovoti su visų formų korupcija.

Vadovaudamasi Jungtinių Tautų pasauliniame susitarime įtvirtintais principais, suvokdama neigiamas korupcijos pasekmes visuomenei ir siekdama puoselėti deramą įmonių valdymą, „PATA“ grupė parengė savo Kovos su korupcija ir interesų konfliktų prevencijos politiką (toliau – „Politika“), kurios „PATA“ grupė laikosi pati ir prašo laikytis savo tiekėjų bei verslo partnerių, taip užtikrindama šios Politikos principų taikymą visoje tiekimo grandinėje.

Politikos tikslas

Šios politikos tikslas – aprašyti „PATA“ grupės principus, kuriais vadovujamasi laikantis visiško nepakantumo korupcijai ir korupcinei praktikai bei užtikrinant interesų konfliktų prevenciją.

Korupcija

Korupcija³ – tai tiesioginis ar netiesioginis kyšio arba kito nepagrįsto atlygio ar pažado dėl tokio atlygio prašymas, siūlymas, davimas ar priėmimas, kuris iškreipia asmens, gaunančio kyšį, nepagrįstą atlygį ar pažadą dėl kyšio ar nepagrįsto atlygio, tinkamą bet kurios pareigos atlikimą ar reikalaujamą elgseną.

Pagal šią Politiką kyšininkavimas apibrėžiamas kaip tiesioginis ar netiesioginis (pvz., per trečiąją šalį) „bet kokio vertingo dalyko“ (finansinio ar nefinansinio) prašymas, siūlymas, davimas ar priėmimas siekiant netinkamai paveikti bet kokį veiksma ar sprendimą, kad „PATA“ grupei būtų suteiktas nepagrįstas pranašumas.

„PATA“ grupė kyšį apibrėžia kaip „bet kokį vertingą dalyką“ – bet kokią naudą, įskaitant, bet neapsiribojant:

- ▶ grynuosius pinigus ar jų ekvivalentus (pvz., dovanų korteles / sertifikatus), paskolas, dovanas ar atlygį;
- ▶ darbo pasiūlymus ar pažadus įdarbinti ateityje (asmeniui ar jo giminaičiams);
- ▶ palankias prekių ar paslaugų teikimo sąlygas ar jų nuolaidas;
- ▶ pramogas ar svetingumą (keliones, viešbučio, maitinimo, pragyvenimo ar kelionės išlaidų apmokėjimą);
- ▶ nuolaidas ar nemokamus bilietus į renginius;
- ▶ aukas politinėms ar labdaros organizacijoms.

„PATA“ grupės darbuotojams ar trečiosioms šalims, veikiančioms „PATA“ vardu, draudžiama bet kada tiesiogiai ar netiesiogiai žadėti, siūlyti, duoti, priimti ar įgalioti duoti kyšį ar ką nors vertinga bet kokiam asmeniui siekiant netinkamai paveikti bet kokį veiksma ar sprendimą ir užtikrinti nepagrįstą pranašumą bendrovei. Šioje Politikoje nustatyti minimalūs standartai, kurių turi būti laikomasi visais atvejais. Kyšio siūlymas faktiškai jo neperduodant taip pat laikomas šios Politikos pažeidimu.

¹Civilinės teisės konvencija dėl korupcijos skelbiama adresu: <https://m.likumi.lv/doc.php?id=214030>

²Jungtinių Tautų pasaulinis susitarimas skelbiamas adresu: <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

³Civilinės teisės konvencija dėl korupcijos skelbiama adresu: <https://m.likumi.lv/doc.php?id=214030>

Įmonės dovanos ir svetingumas

Pagal šią Politiką įmonės dovanos apibrėžiamos kaip bet koks vertingas dalykas, duodamas ar gaunamas verslo santykiams palaikyti, tuo tarpu svetingumas apima pietų, gėrimų, kelionės ir pragyvenimo išlaidų apmokėjimą.

„PATA“ grupės darbuotojams leidžiama dovanoti arba gauti dovanas ar kvietimus tik tuo atveju, jei jie yra simboliniai (nedidelės vertės) ir nekelia abejonų dėl dovanotojo sąžiningumo ar gavėjo nešališkumo. Kilus abejonų dėl dovanos, darbuotojas privalo apie ją pranešti tiesioginiam vadovui. Jei dovanos priėmimui nepritariama, darbuotojas turi grąžinti dovaną ir mandagiai paaiškinti „PATA“ grupės Politiką šiuo klausimu.

Jei „PATA“ grupės darbuotojas įteikia arba gauna dovaną ar kvietimą, turi būti užtikrinta, kad:

- gavėjas nesijaustų įpareigotas atlikti tam tikrus veiksmus;
- dovana nedaro įtakos verslo sprendimams arba nesukuria ypatingo pranašumo dovanos davėjui;
- dovanos priėmimas yra teisėtas ir yra mandagumo išraiška.

„PATA“ grupės darbuotojai nedovanoja dovanų valstybės ar savivaldybės pareigūnams, išskyrus atvejus, kai tokių dovanų tinkamumas iš anksto suderintas su „PATA“ grupės teisės skyriumi.

„PATA“ grupės darbuotojai neduoda ir nepriima dovanų tebevykstant konkurso procedūroms, kai viena šalis yra perkančioji organizacija, o kita – tiekėjas.

„PATA“ grupės darbuotojai, gavę kvietimą į tam tikrą renginį, gali priimti kvietimą tik tuo atveju, jei jis yra aiškiai susijęs su jų tiesioginėmis darbo pareigomis. Bet kokios su dovanomis ar svetingumu susijusios išlaidos negali būti susijusios su pramogomis.

Skatinamieji mokėjimai

Skatinamieji mokėjimai – tai neteisėti arba neoficialūs mokėjimai, atliekami mainais už paslaugas, kurias mokėtojas teisėtai turi teisę gauti neatlikęs tokių mokėjimų. Paprastai tai yra neoficialūs mokėjimai, atliekami siekiant pagreitinti valstybės ar savivaldybės procesus.

Atsižvelgiant į tai, kad skatinamieji mokėjimai yra viena iš kyšininkavimo rūšių, „PATA“ grupės darbuotojai tokių mokėjimų neatlieka.

Aukos labdaros organizacijoms ir rėmimas

„PATA“ grupės įmonės užtikrina, kad labdara ir rėmimas nebūtų naudojami kyšininkavimui paslėpti ir būtų vykdomi laikantis atitinkamų įstatymų ir taisyklių.

„PATA“ grupės įmonės itin atsargiai aukoja organizacijoms, kurios bendradarbiauja su politiniais veikėjais arba jų giminaičiais, draugais ir verslo partneriais.

Aukos politinėms partijoms

„PATA“ grupės įmonės tiesiogiai ar netiesiogiai neaukoja politinėms partijoms, partijų veikėjams, organizacijoms ar politikoje dalyvaujantiems asmenims, siekdamas verslui gauti naudos sudarant sandorius. Visos politinės aukos turi būti skaidrios ir teikiamos laikantis atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų.

Interesų konflikto prevencija

Pagal šią Politiką interesų konfliktas apibrėžiamas kaip situacija, kai „PATA“ grupės darbuotojas, eidamas savo darbo pareigas ir priimdamas su darbu susijusius sprendimus, susiduria su asmeniniais interesais.

„PATA“ grupės darbuotojai privalo pranešti apie galimą interesų konfliktą savo tiesioginiam vadovui, nurodydami:

- ▶ galimo interesų konflikto pobūdį;
- ▶ informaciją apie visas susijusias šalis;
- ▶ finansinę ar nefinansinę naudą, kurią darbuotojas galėtų gauti.

„PATA“ grupės darbuotojai ar jų šeimos nariai negali naudoti konfidencialios informacijos apie „PATA“ grupės įmones, klientus ar tiekėjus finansinei naudai gauti.

Politikos principų taikymas

Politika taikoma visoms „PATA“ grupės įmonėms, taip pat jų tiekėjams ir verslo partneriams. Visi mūsų tiekėjai turi laikytis „PATA“ Elgesio kodekso, į kurį įtrauktos nuostatos dėl korupcijos ir interesų konfliktų prevencijos.

Siekdama užtikrinti šios Politikos įgyvendinimą „PATA“ grupė:

- ▶ laikosi visų atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių korupciją ir interesų konflikto prevenciją;
- ▶ pripažįsta šio klausimo svarbą ir viešai laikosi tvirtos pozicijos šiuo klausimu;
- ▶ šviečia savo darbuotojus Politikoje nagrinėjamais klausimais ir skatina juos pranešti apie korupcijos ar interesų konflikto riziką, jei ją pastebi ar įtaria;
- ▶ užtikrina, kad visus galimus šios Politikos pažeidimus „PATA“ grupės įmonėse, jei tokių pažeidimų būta, tinkamai ištirtų įgalioti ir kompetentingi asmenys, laikydamiesi vidaus pranešimų apie pažeidimus ir skundų nagrinėjimo tvarkos;
- ▶ informuoja savo tiekėjus ir kitus verslo partnerius apie bendrovės Politiką ir užtikrina, kad sutartyse būtų numatyta, jog šios Politikos laikymasis yra neatsiejama „PATA“ Elgesio kodekso dalis;
- ▶ atlieka tiekėjų ir verslo partnerių auditą dėl Politikos vykdymo.

Politika peržiūrima ir, jei reikia, keičiama arba papildoma vieną kartą per metus. Politikos įgyvendinimą užtikrina ir peržiūrą atlieka „PATA“ grupės įmonių valdybos.